

COMPARISON OF GRAVIMETRIC DATA FROM THE GLOBAL GEOPOTENTIAL MODELS EGM 2008 AND EIGEN-6C4 WITH DATA FROM CLASSICAL GRAVIMETRIC MEASUREMENTS

Abstract: The subject of the study is to compare the gravimetric data from the global geopotential models (GGMs) EGM 2008 and EIGEN-6C4 with data from classical gravimetric measurements in order to estimate the possibility of application of values calculated by the specified GGMs for the territory of Southwestern Bulgaria-Rila Mountain.

The global geopotential models EGM2008 and EIGEN-6C4 can only be used in mountainous regions for global research.

Author information:

Krasimira Kirilova

Chief assist. PhD

Faculty of Technical Sciences

at Konstantin Preslavsky – University of Shumen

✉ k.kirilova@shu.bg

🌐 Bulgaria

Keywords:

ICGEM, EGM 2008, EIGEN-6C4, Rila mountain

Въведение

За целите на изследването налични гравиметрични данни разположени равномерно на територията на Рила планина са сравнени с кореспондиращи величини, изчислени с *Java* приложението на ICGEM (International Center for global Earth Models) [3] от глобалните геопотенциални модели EGM 2008 и EIGEN-6C4. Данните, приети за дадени и използвани с фиксирани стойности при сравненията, са [2]:

- Стойност на силата на тежестта измерена в 287 бр. гравиметрични точки;
- Стойности на силата на тежестта, изчислени в 46 121 на брой точки с GNSS/нивелачни данни;
- Модел на аномалиите Буге за територията на Рила планина с разрешение $1' \times 1'$, създаден от дигитализирана карта на аномалии Буге в мащаб 1:200 000;
- Модел на топографските корекции за близки до 300m и далечни зони след 300m около точката за територията на България с разрешение $1' \times 1'$, създаден на база геоложки проучвания на територията на България;
- Глобални геопотенциални модели (EGM 2008, EIGEN-6C4);

2. Експериментални резултати

2.1. Анализ и оценка на изчислените стойности на силата на тежестта чрез интерполираните стойности на аномалии Буге за всички точки, в които за проведени GNSS/нивелачни измервания, сравнени с кореспондиращите величини с приложението на ICGEM за Глобалните геопотенциални модели - EGM 2008, EIGEN-6C4.

На интернет страницата на Международния център за глобални земни модели ICGEM е събрана информация от свободно разпространявани глобални геопотенциални модели, както и

софтуер за изчисление на величини свързани с геопотенциала. С помощта на приложението за изчисление е пресметната силата на тежестта.

➤ *Изчисляване на силата на тежестта чрез Java приложението на ICGEM*

Полето на силата на тежестта се представя като градиент на потенциала (включително центробежния потенциал) в дадена точка [Definition of functionals of the geopotential and their calculation from the spherical harmonic models, .eqs 7 and 121-127].

$$g = |\nabla W| \quad (1)$$

Потенциалът може да бъде описан (и интуитивно визуализиран) от еквипотенциалните му повърхности. От теорията на сферичните хармонични функции е известно, че познаването на една еквипотенциална повърхност е достатъчно за дефиниране на цялата хармонична функция извън тази повърхност.

За $|\nabla W|$, имайки предвид центробежния потенциал Φ се получава [Definition of functionals of the geopotential and their calculation from the spherical harmonic models and 121-127]:

$$|\nabla W| = \sqrt{[W_{ar} + \Phi_r]^2 + \left[\frac{1}{r \cdot \cos \varphi} (W_{a\lambda} + \Phi_\lambda) \right]^2 + \left[\frac{1}{r} (W_{a\varphi} + \Phi_\varphi) \right]^2} \quad (2)$$

$$W_a(r, \lambda, \varphi) = \frac{GM}{r} \sum_{l=0}^{l_{\max}} \sum_{m=0}^l \left(\frac{R}{r} \right)^l P_{lm}(\sin \varphi) (C_{lm}^W \cdot \cos m\lambda + S_{lm}^W \cdot \sin m\lambda), \quad (3)$$

където:

- r, λ, φ са сферичните геоцентрични координати на изчислената точка;
- R – референтен радиус;
- GM - произведението на гравитационната константа и масата на Земята;
- l, m – степен и ред на сферична хармоника;
- P_{lm} - напълно нормализирана функция на Лъожандр;
- C_{lm}^W, S_{lm}^W - коефициенти на Стокс.

Производните на уравнение (3) в сферичните хармоники са:

$$\begin{aligned} W_{ar} &= -\frac{GM}{r^2} \sum_{l=0}^{l_{\max}} \left(\frac{R}{r} \right)^l (l+1) \sum_{m=0}^l P_{lm}(\sin \varphi) (C_{lm}^W \cos m\lambda + S_{lm}^W \sin m\lambda) \\ W_{a\lambda} &= \frac{GM}{r} \sum_{l=0}^{l_{\max}} \left(\frac{R}{r} \right)^l \sum_{m=0}^l m \cdot P_{lm}(\sin \varphi) (S_{lm}^W \cos m\lambda - C_{lm}^W \sin m\lambda) \\ W_{a\varphi} &= \frac{GM}{r} \sum_{l=0}^{l_{\max}} \left(\frac{R}{r} \right)^l \sum_{m=0}^l \frac{\partial P_{lm}(\sin \varphi)}{\partial \varphi} (C_{lm}^W \cos m\lambda + S_{lm}^W \sin m\lambda) \end{aligned} \quad (4)$$

Центробежни потенциал в сферични координати е:

$$\Phi = \frac{1}{2} \omega^2 r^2 (\cos \varphi)^2 \quad (5)$$

и неговите производни са:

$$\Phi_r = \omega^2 r^2 (\cos \varphi)^2, \quad \Phi_\lambda = 0, \quad \Phi_\varphi = -\omega^2 r^2 \cos \varphi \sin \varphi \quad (6)$$

следователно $|\nabla W|$ може да се изчисли от уравнение (2), (4) и (6).

➤ *Сравнение на изчислените стойности на силата на тежестта във всички GNSS точки с изчислените стойности на силата на тежестта на физическата земна овърхност с приложението на ICGEM за Глобалните геопотенциални модели - EGM 2008, EIGEN-6C4.*

При изчислението на силата на тежестта на физическата земна повърхност (ФЗП) с приложението на ICGEM като входни данни се въвеждат следните параметри:

- референтна система-GRS80;
- дългопериодични модели;
- изчислявана величина – силата на тежестта на земната повърхност (gravity_earth);
- приливна система – tide free;
- използване нулевата степен на модела;

За сравненията се използва следния алгоритъм:

1) изчислява се търсената стойност на силата на тежестта във възлите на пространствена решетка с размери 1"×1" от дадения Глобален геопотенциален модел. Изчисленията са извършени до степен 2190 с период на изчисление от 5min до 12h в зависимост от търсената стойност. Софтуера на ICGEM извежда *.gdf файл с резултатите от изчисленията. Този формат се разделя на две части: заглавен блок и блок с резултати.

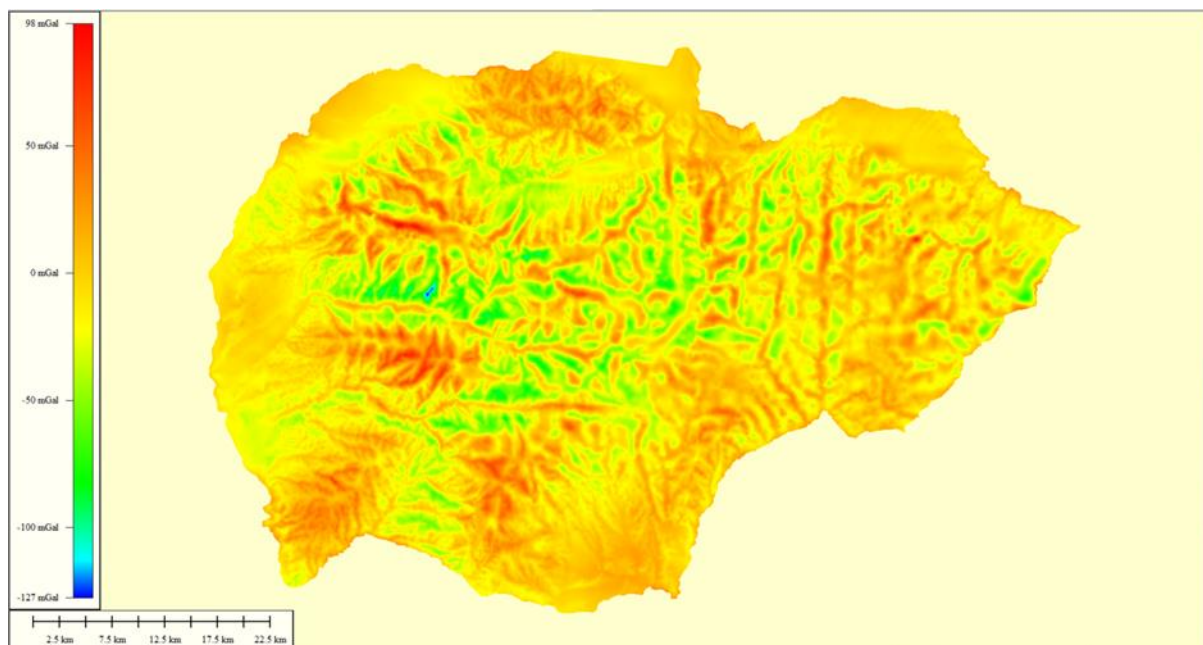
2) извлича се *.shp файл от софтуера на ICGEM и се въвежда в среда Arc GIS;

3) с входни данни равнинните координати (№, NUTM, EUTM) на GNSS точките в същата среда Arc GIS, в която са и получените резултати от изчисленията от софтуера на ICGEM, се извлича информация за стойностите на силата на тежестта за всички GNSS точки чрез интерполация от grida;

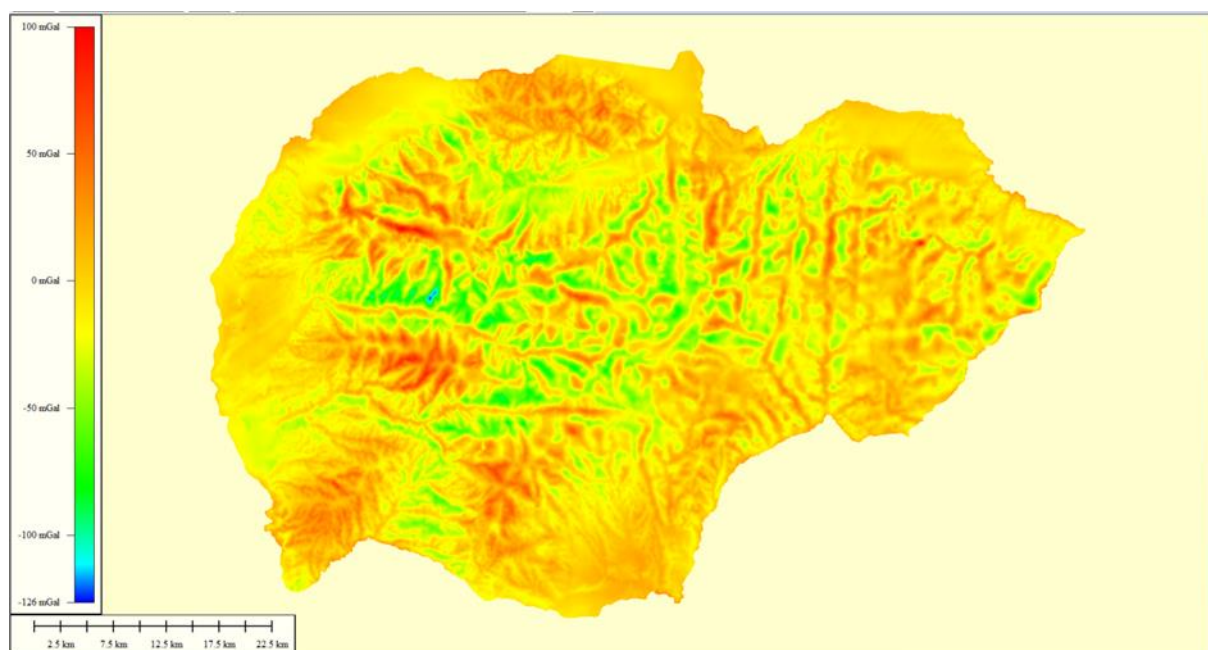
4) на база интерполираните стойности в среда Arc GIS е създаден TIN модел на района с аномалии Буге изчислен от избраните Глобални геопотенциални модели визуализиран със софтуерен инструмент Global Mapper.

Сравнението се извършва чрез образуване на разлики между изчислените стойности на силата на тежестта в GNSS точки със стойностите на силата на тежестта на ФЗП, интерполирана за същите точки от пространствена решетка с размери 1" × 1" от дадения ГГМ.

Моделите на сравнение на силата на тежестта за територията на Рила планина с глобалните геопотенциални модели заедно с резултатите от изчисленията са дадени на фиг. 1 и 2.

Фиг. 1. Разликата между стойностите на силата на тежестта от модел GRM_18 и точките от модел EGM 2008;

Фиг. 2. Разликата между стойностите на силата на тежестта от модел GRM_18 и точките от модел EIGEN-6C4;

Таблица 1. Сравнение на получените стойности на разликите между изчислените стойности на силата на тежестта в GNSS точки с изчислените стойности на силата на тежестта на ФЗП с приложението на ICGEM

Глобален геопотенциален модел	Минимална стойност на разликата [mGal]	Максимална стойност на разликата [mGal]	Средна стойност на разликите [mGal]	SD [mGal]
$g_{изч.}^{GRM\_18} - g_{изч.}^{EGM\ 08}$	98.230	-127.466	-8.186	22.748
$g_{изч.}^{GRM\_18} - g_{изч.}^{EIGEN-6C4}$	100.230	-126.529	-7.101	22.674

Глобалните геопотенциални модели използват глобалния ортометричен модел на релефа ETOPO1, представящ глобално ортометрични височини с разрешение 1'×1'. В повечето случаи неточния релеф кореспондира с неточно определена сила на тежестта. Разрешението на модела на релефа е един от критериите за точност на изчислените величини. Имайки предвид ниската разделителна способност за модела на релефа, следва че резките вариации на релефа не могат да бъдат представени достъчно точно.

Заклучение:

Анализът на получените резултати дадени в Таблица 1 за разликите в стойностите на силата на тежестта при работа с глобалните геопотенциални модели, позволява да се направи извода, че точността при работа с комбинираните модели (средните стойности на разликите са малки, но за сметка на големи стандартни отклонения над 22 mGal) е недостатъчна за практически приложения във високопланински райони. Глобалните геопотенциални модели

EGM2008 и EIGEN-6C4 могат да се използват в планински и високопланински райони само при научни изследвания от глобален характер.

References:

1. **Barthelmes, F. 2009:** Definition of functionals of the geopotential and their calculation from the spherical harmonic models, CFZ Postdam
2. **Kirilova, K., Yanchev, K. 2020:** Modelirane na geoida v ekstremni rayoni na teritoriyata na R. Bulgaria-Rila planina, Geodesiya, kartografiya, zemeustroystvo, vol. 1-2', pp.7-16, ISSN 0324-1610.
3. **URL:** <http://icgem.gfz-potsdam.de/ICGEM/ICGEM.html> (2.07.2020)